

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R.P. Richardi Lyncei ... Vniversa Philosophia Scholastica

Complectens Physicam, siue Scientiam de Corpore naturali

Lynch, Richard

Lvgdvni, 1654

II. Dissoluuntur argumenta contraria.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95236](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95236)

positiones præuiae inter principia ex quibus censerentur debent: unde hæc tria solum esse non poterunt, sed potius numerum ternarium excedent.

5 Pro difficultatis enodatione præmitto, principium bifariam posse sumi. Primum pro eo, unde aliquid est, siue quod aliquo prius est, ea quidem prioritatem, quæ vel sit naturæ, vel temporis, vel loci, vel alia quauis: quo pacto Pater dicitur principium Filij, & instans antèrius principium posterioris. Secundò pro primo, unde aliquid est, hoc est pro eo, quod ita est alio prius; ut nihil ipso saltem in eodem genere prius sit: quo pacto primus dies creationis mundi, quemque alius non antèuertit, principium dierum subsequentiū dicitur: & Pater æternus ab alio improductus, Filij principium est, & appellatur. Prior usurpatio principij lata est, & ad eam respexit Aristoteles 5. Metaphys. cap. 1. ibi: *Principium est, unde sit aliquid, aut cognoscitur*. Posterior stricta est, & ad eam respexit Tullius quæstion. Tusculan. 3. ibi: *principij nulla est origo: nam ex principio oriuntur omnia, ipsum autem ex re nulla nasci potest*: Et Plato in Phædro ibi: *principium vero sine ortu est: ex principio enim necesse est, quidquid generatur, oriri; ipsum autem ex nullo*. Porro principium strictè, ac rigorosè sumptum, aliud est extrinsecum, quod rem naturalem nec intrinsecè constituit, nec eam quoad aliquam eius partem intrinsecè afficit; qualis est causa eius efficiens, aut finalis: aliud est intrinsecum, quod rem naturalem intrinseca ratione constituit, vel certè quod eam quadamtenus sumptam intrinsecè addit. Quibus constitutis, arbitror Aristotelem definiisse ubi supra principia strictè sumpta, necnon intrinseca rei, seu corporis naturalis. Tum quia lib. 2. suorum Physicorum de principiis extrinsecis rei naturalis ei sermo ex professo est: lib. ergo 1. superiorem definitionem trahebat, de principiis intrinsecis tantum disserit. Deinde quia Philosophi naturales, contra quos disputat, loquuntur certè de principiis etiam intrinsecis, dum alij quatuor, alij tria, alij duo rerum omnium naturalium semina, principia esse arbitrantur. Denique quia optimè cohæret cum definitione principiorum, ea duntaxat esse tria, materiam nimirum, formam, & priuationem: ut nunc ex solutione argumentorum perspicuum erit.

CAPVT II.

Dissoluntur argumenta contraria.

6 Obiicies primò: forma materialis sit, & educitur ex materia tanquam ex subiecto intrinsecò: perperam ergo principia rei naturalis definiuntur: *quæ nec ex se fiunt*. Deinde materia, & forma à Deo sunt, & fiunt: malè ergo definiuntur eadem principia, *quæ nec ex alijs fiunt*. Præterea materia, & forma ex genere, & differentia intrinsecè componuntur, & fiunt; ac similiter ex partibus integrantibus intrinsecè constituantur, fiuntque: non igitur sunt principia strictè sumpta: siquidem in eodem genere principij intrinseci ab alio originem trahunt. Respondeo, principia rei naturalis ex se inuicem in eodem genere non sunt, ut supra monitum est: forma enim ex materia, in genere causæ materialis sit, cum interim compositi principium sit in genere solius causæ formalis. Deinde cum principia rei naturalis ex alijs fieri non posse dicuntur: id similiter intelligendum est in eodem genere, quo ipsam rem naturalem causant, aut principiant: at materia, & forma à Deo in genere causæ extrinsecæ, & efficientis fiunt; compositumque in genere

causæ intrinsecæ, ac minimè efficientis causant: præterea ambæ physice, & essentialiter rem naturalem constituunt, & principiant: ipsæ vero ex genere, & differentia logice, & ex partibus integrantibus integraliter coalescunt: quamobrem omnibus spectatis in eodem genere, quo rem naturalem causant, nec ex se, nec ex alijs, sed omnia ex ipsis fiunt; atque adeo rei naturalis prima erunt, ac stricta principia.

7 Obiicies secundò: cum terra à Deo primò producta est, nulla formæ terrestris priuatio in eius præcessit materia: priuatio igitur non est omnis entis naturalis principium. Respondent P. Suarez tom. 1. Metaphys. disp. 1. 5. sect. 3. & Conimbricens. 1. Physic. cap. 9. quæst. 5. art. 2. aliique plures materiam primam terræ naturam quidem esse priorem formæ terræ, esto eam tempore non antèuertat; dari autem in priori illo naturæ signo priuationem formæ terrestris, quæ terræ principium esse possit & debeat. Quominus tamen huic solutioni possum acquiescere, facit in primis, quod instans illud naturæ prius, quo materia antecedit formam, in materia ipsa proximè expedita ad causandam formam consistat: instans verò posteriorius, & consecutionis formæ ad materiam non in alio, quam in ipsa forma, prout à materie causata, atqueeducta positum sit: at nec forma, nec eius carentia est materia proximè expedita ad causandam formam: ergo pro illo priori nec forma, nec carentia formæ existunt, sed potius ab utraque præscinditur. Itaque aliud est, materiam pro priori, quo natura, seu ratione formam terræ antèuertit, ea priuari: aliud, ab ea, ut dictum est præscindere: hoc posterius verissimum est: illud vero prius ipsa, ut sic dixerim, falsitate falsius.

8 Secundò ea mihi solutio displicet, quia instans naturæ prius, ac posteriorius in eodem instanti reali comprehenduntur: alterum enim in causa consistit, alterum in effectu. Cui autem ambiguum esse possit, effectum & causam in eodem instanti reali oportere sibi mutuo coexistere: Si ergo priuatio formæ terræ in priori signo naturæ, & forma ipsa terrestris, atque primordialis in posteriori existunt: sanè forma aliqua, & eiusdem priuatio pro eodem instanti reali existent, & in materia sedem vnā figent: quod manifestè absurdum est, & contra metaphysicum illud principium: *impossibile est idem simul esse, & non esse*. Tertid denique præfatam solutionem impugno, quia non solum in primo instanti reali creationis terræ, verum etiam in omni sequenti duplex illud instans seu signum naturæ reperiuntur, atque concurrunt: vnum scilicet prioritatis naturalis materiæ ad formam: & aliud posterioritatis huius ad illam. Aut ergo pro priori signo non intelligitur priuatio formæ, sed mera ab ea præcisio: aut certè priuatio formæ terræ v. g. erit eius principium non tantum in fieri sumpta, verum etiam in conseruari: quod tamen & à mente Aristotelis, Philosophorumque omnium, & à veritate ipsa prorsus est alienum.

9 Alij respondent, in materia terræ primò producta esse carentiam identitatis cum forma: quæ quidem priuatio quædam est, & principium terræ dici sustinet. Contra tamen sic arguo: ea carentia priuationis stricta non est, cum non sit carentia formæ in subiecto apto nato, eo quod materia non sit capax identitatis cum forma, quam tamen solam identitatem eiusmodi carentia negat: at aduersarij de sola priuatione stricta Aristotelem volunt intelligendum. Deinde ea priuatio principium rei naturalis est, quæ cum existentia formæ in hac rerum vniuersitate contrariatur, ut ex verbis Philosophi inferius citandis constabit: sed carentia identitatis cum forma neutiquam contrariatur cum

cum existentia formæ, sed potius eam in rebus tolerat: ergo &c. Rursus ut supra arguebamus, ea carentia esset principium rei naturalis non solum in fieri, sed etiam in conservari: quod tamen de privatione non solet, nec debet admitti.

10 Illud tamen certum, atque exploratum est, hanc carentiam esse principium rei naturalis, quicquid ingeniosi Recentiores obstrepant: aut enim non distinguitur à materia, quod minimè tollit, quominus vera negatio, & carentia identitatis sit, & ita non minus, quam materia principium erit rei naturalis: aut ab ea distinguitur, & ita etiam eandem rationem principij fortietur: siquidem materia nisi esset distincta à forma, nec eius, nec compositi causa esse posset: nihil enim sui ipsius causa esse valet: illa ergo distinctio, seu carentia identitatis materiæ cum forma, materiam in ratione causæ materialis ex parte constituit: quando ergo non solum causa proximè expedita, verum etiam omne id, quod eam in ratione talis complet, & constituit, effectū prius naturæ eiusque principium est, certè carentia illa identitatis materiæ, cum forma censi debet principium formæ, ac totius rei naturalis: ceterum hoc genus principij ad materiam reducitur, ut infra in simili ostendimus.

11 Respondendum ergo est ad argumentum principiale, vel Aristotelē voluisse, privationem esse principium duntaxat omnium entium, seu corporum naturalium, quæ post primam mundi creationem per causas naturales continuò generantur, vel quidem nomine privationis intellexisse quicquid formæ introductæ repugnat, atque contrariatur, ut inferius ex ipso demonstrabimus: carentiam autem formæ terræ ei repugnare & contrariari: nomine igitur privationis usurpanda est: alia verò ex parte ea carentia principium terræ est: ex nō terra enim terra à Deo primò producta est atque in lucem rerum creaturarum edita: quid ergo verat privationem esse principium etiam terræ cælique atque adeò omnis rei naturalis.

12 Obiicies privatio saltem non est principium intrinsecum, rei seu corporis naturalis: at de ratione principij ab Aristotele, definiti est iuxta nos, ut sit rei naturali intrinsecum: privatio ergo Aristotelicis principiis rei naturalis haud potest accenseri. Maior probatur: quia privatio nec rem naturalem intrinsecè componit, nec etiam ulli eius parti intrinsecè inest: quomodo igitur ei esse potest intrinseca. Prior antecedentis pars non eget probatione: posterior suadet, in hunc modum: privatio formæ terræ v.g. in eius materia est eadem carentia formæ terræ, quæ huius, ab æterno, creationem antecessit: quæ autem sic antecessit, sanè non fuit ab æterno intrinsecè in materia terræ nondum existente, ut patet, nec per unionem aliquam ei unita, aut intrinseca facta est in tempore: quæ namque aut qualis ea unio sit, inintelligibile est: nullo ergo modo prædicta privatio formæ terræ, eius materiam, ac per consequens nec aliam illius partem intrinsecè adficit, eive inest.

13 Respondeo tamen, & nisi fallor, perquam ex facili sicut destructio formæ alicuius realis dicitur, eiusque merito & quasi munere forma ipsa censetur realiter destrui, non quia ipsa eius destructio in se quid reale sit, sed quia est destructio formæ realis, siue quia forma per eam destructa est quid reale, & cum vera entitate essentiæ coniunctum; ita similiter privatio formæ terræ v.g. eius introductione per totam æternitatem anterior, dicenda quidem est intrinseca materiæ, non quod ipsamet privatio in se intrinseca sit materiæ, eive propriè inhæreat, aut possit, sed quod forma terræ, qua privatur, ex quo privationem suam tollit & existe-

R.P. Richardi Lyncei, Philosophia Tom. II.

re incipit, materiæ suæ incipiat esse intrinseca: quidni enim privatio formæ intrinseca ab eius intimitate dicatur intrinseca: sicut à realitate formæ destructæ destructio dici solet etiam realis ac vera destructio, ut præmissum est.

CAPUT III.

Solutio cætorum argumentorum, quæ in contrarium fieri possunt.

Obiicies quartò: forma expulsa inter principia rei naturalis censenda non est: eiusmodi ergo principia plura numero sunt, quæ tria. Antecedens probatur, quia ex ligno v.g. fit ignis: forma ergo ligni est terminus à quo, adeoque principium ignis, non minus quam privatio: nec principium qualecumque, sed materiæ ignis verissimè intrinsecum. Respondent aliqui, dehnita esse ab Aristotele principia rei naturalis, non quæcumque, sed quæ ad eius generationem atque existentiam conducunt: materia enim & forma citra dubium ea pollent conducentia: ut autem idem de privatione suadeant,

Supponunt in primis materiam, in ipso primo instanti possessionis formæ, eius habere desiderium innatum. Etenim potest Deus revelare Petro v.g. se collaturū ei gratiam iustificantem, in primo instanti quo eam desideret: huius revelationis possibilitas adeo est ex terminis ipsis manifesta, ut à nullo possit negari: fac ergo Petrum desiderare gratiam, qua iustificetur, certè aut statim eam consequetur, aut revelationi diuinæ falsum suberit: hoc autem posterius cum repugnet, necessum sanè est ut pro priori naturæ desiderium gratiæ, pro posteriori verò eiusdem instantis realis ipsamet gratia in illo existant: desiderium ergo elicatum rei, in primo instanti quo possideretur, haberi potest: quidni ergo & innatum de quo sermo est? Rursus si materia terræ v.g. in primo instanti suæ creationis diuinitus careret forma terræ, hanc haud dubiè tum desideraret: quid euidentius? At illud desiderium à carentia formæ terræ in eodem instanti minimè penderet: esto igitur in eo instanti, non carentia formæ illius, sed forma ipsa existeret in materia, hæc nihilo minus eam desideraret. Minor probatur, quia si desiderium innatum quo materia terræ, pro primo illo instanti reali, desideraret formam terræ, dependeret pro eodem instanti à carentia formæ terræ, eamque supponeret, sanè materia terræ desideraret formam, in eo instanti, ex suppositione quod in eo carentia formæ daretur: sed forma ex suppositione carentiæ eius, aut quod perinde est, compositio formæ cum sua carentia in eodem instanti, simpliciter impossibilis est: desideraret ergo materia quid omnino impossibile: hoc autem admitti non potest: ergo nec quod desiderium innatum, quo de loquimur dependeret à carentia formæ desideratæ, in eodem instanti reali.

Secundò supponunt, materiam primam non desiderare formam, quam in instanti antecedenti possideret: siquidem acquisito termino desiderij subit illico gaudium, & desiderij affectus cessat, iuxta tritum ac vulgare dictum *inueni portum spes & fortuna valere*: quando igitur ea cessatio à desiderio sequi nequit, in primo instanti reali acquisitionis formæ, quo eius desiderium potius existit, reliquum est, ut in sequentibus existat. Tum etiam, quando forma supponitur extitisse in instanti reali antecedenti, ad summum eius conservatio pro sequentibus desiderari potest: non ergo prima eius existentia.

A 3

Hinc